

SUMMARY FOR TODAY IN ENGLISH

- ✧ Reductions are frequent, especially in fast speech. They may contribute to challenges in processing lexis and lexical boundaries.
- ✧ Learn to pronounce and recognized frequent, reduced words by heart.
- ✧ Today, you will also individually practice functional oral skills with SWAL, both in terms of oral understanding and oral speaking. You will practice oral grammar understanding of *locative vs. directional* adverbs, explaining words (a strategy that can be used later when you lack vocabulary). You will also complete sentences while thinking about, on the one hand, the appropriate use of verb tenses given temporal words and word order, and, on the other hand, pragmatic speech functions such as *apologizing* and *thanking*. Lastly, you will practice oral summary retelling of a topical, spoken passage.

Reduktion

Ord och uttryck reduceras ofta i svenskan. Här är en lista på de 10 vanligaste orden i en talkorpus (textsamling) på 276391 ord från Allwood (1998).

vanligast	skrift	eng.	talvarianter (>10 ex.; vanligaste först)
1. de	det	it	<i>de, det, re, dä</i>
2. e	är	is	<i>e, ä, är</i>
3. å	och	and	<i>å, och</i>
4. så	så	so, osv.	
5. ja	jag	I	
6. att	that	to (inf.)	<i>att, å, a</i>
7. ja	ja	yes	
8. på	på	on	<i>på, å</i>
9. som	som	(as, rel. pr.)	<i>som, se</i>
10. man	man	(on)	

Allwood observerar också att <med> inte sällan uttalas som *me, d, mä*.

Allwood visar dessutom att ord låter likadant, p.g.a. reduktion. Vanliga exempel är:

uttal   **standardortografiska ord (>10)**

de	det, den, de
ja	jag, ja, ?
e	är, eh, en
å	och, att, å (interj.)
va	var, vad, va?, vara

Stryk bort reducerade ljud som ofta försvinner i andra vanliga ord:

- ✧ *aldrig, alltid, bredvid, för, hur, inget, inte, ledsen, morgon, mycket, något, tidning, till, tillsammans, vid, vilka*

Andra ord som ofta reduceras eller blir "svagare" i talspråket:

- ✧ Pronomen med standard och skrivna, talspråkliga former: *de/dem-dom, sade-sa, lade-la, sådan/sådant/sådana-sån/sånt/såna, någon/något/någotting/några-nån/nåt/nånting/(nåra)*
- ✧ Objektspronomen har vanliga talformer som inte skrivs: <honom> uttalas ibland som *han*, <henne> som ett suffixliknande *na* eller som *hon*.

- ✧ Siffror uttalas ofta lite annorlunda än stavningen, som i:
  - 9, 10, 25, 33, 41, 59, 62, 76, 88, 97
- ✧ Ord på *-dag, -ig, -skt*, och klass 1 verb i preteritum reduceras ofta, som i:
  - <Skådisen i filmen i fredags spelade en tokrolig kille. Det var så komiskt.>
- ✧ [h] kan försvinna i icke-meningsinledande, obetonat ord. Ett [h-] försvinner i:
  - <Han har en hatt.>
- ✧ [d] kan bli [r] i vissa ord före vokal, t.ex. lyssna på *det, då, du* i det här exemplet:
  - <Vad sa du då på det där mötet?>?
- ✧ Finalt [r] kan försvinna, t.ex. som två <-r> gör i:
  - <Hon har arbetat på ABB men jobbar nu för Handelsbanken?>

Geografisk utgångspunkt (proximitet)

När vi talar utgår man utifrån platsen där talare befinner sig. I svenska kodas också rörelse och statisk befintlighet genom adverb för *riktning, härkomst* och *plats*.

plats (var?)	riktning (vart?)	härkomst (varifrån?)
här (borta)	hit	härifrån
där (borta)	dit	därifrån
hemma	hem	hemifrån
borta	bort	bortifrån
inne	in	inifrån
ute	ut	utifrån
uppe	upp	uppifrån
ner	ner	nerifrån
framme	fram	framifrån
bak	bakåt/baklänges	bakifrån

Prepositionen <i> har en rad korresponderande ord: *in i/ut ur/ner i/ner från/upp på*

Övningar

Övningar 18-22 i Swedish Web Audio Lab. [Gör dem före nästa lektion.](#)

18.1-18.3 Reduktion

18.1 lyssna på och uttala reducerade ord, 18.2 lyssna på och uttala reducerade ord i hela meningar, 18.3 lyssna och identifiera ett eller ibland flera reducerade ord i meningar.

19.1 Förstå funktionell, muntlig grammatik i en narrativ mening

Lyssna på varje mening och säg om den handlar om riktning eller plats.

20.1 Förklara ord

Öva på att effektivt förklara ord utan att använda själva ordet.

21.1 Gör klart meningarna

Du får ett ord eller en fras som börjar en mening och du ska avsluta meningen. Om du får ett tidsord, tänk på vilket verbtempus du ska använda. Tänk också på ordföljd. OBS! De sista tre meningarna övar två speciella diskursfunktioner: *att ursäkta sig* och *att tacka*.

22.1 Sammanfattande återberättning

Läs igenom ordlistan och lyssna sedan på en talad text på ämnet *Melodifestivalen*. Sedan är det din tur att återberätta en sammanfattning av texten på svenska. Tips! Fokusera på nyckelkoncept och bind sedan samman dem med logiska, textbindande ord (t.ex. *och, men, därför, eftersom, när, då, osv.*)

Extramaterial:

Allwood, J. (1998) Some Frequency based differences between spoken and written Swedish. In *Proceedings from the XVI:th Scandinavian Conference of Linguistics*, Department of Linguistics, University of Turku.